

Teksti ja kuvat © VISA LIPPONEN

Calanthe vestita Wall. ex Lindl. – kalante

Kotiseutu

Myanmar, Thaimaa, Vietnam, Malaija, Borneo ja Sulawesi.

Kukinta

Calanthe vestita kukkii vuoden pimeimpänä aikana. Kukinta alkaa tavallisesti lokaita marraskuussa ja jatkuu parhaimmillaan vuodenvaihteeseen saakka. Kukinto voi olla jopa yli puolimetrisen ja se kannattaa sitoa tukikeppiin pystyyn. Kukkia on kerrallaan auki viitisen kappaletta, ja uusia kukkia avautuu sitä mukaa kun vanhoja lakastuu.

Hoito-ohje

Calanthe vestitan hoito on kaksijakoinen: kasvukaudella sille annetaan runsaasti vettä ja lepoaikana sitä ei kastella lainkaan. Laji aloittaa kasvunsa kevättalvella, jolloin uusi verso lähtee kasvuun edellisvuotisen lehdettömän varsimukulan tyveltä. Tässä vaiheessa kasvi otetaan varovasti ruukustaan ylös, vanha kasvualusta poistetaan, ja lähes kaikki edellisvuotiset, nyt jo kuolleet juuret leikataan pois. Muutama vanha juuri on kuitenkin hyvä jättää paikoilleen.

Kasvi istutetaan joka vuosi kokonaan uuteen kasvualustaan siten, että kasvualustan pinnalle ruukun keskusta tehdään pieni kumpu. Kasvi asetetaan kummun päälle siten, että uusi kasvuun lähdössä oleva verso on jokseenkin ruukun keskiosassa. Tässä vaiheessa muutama jäljelle jätetty kuollut

juuri on tärkeässä asemassa, sillä kun ne on peitetty kasvualustalla, niin ne tukevat uutta kehittyvää versoa. Näin verso ei pääse kasteltaessa tai ruukkuja siirrettäessä heilumaan, ja sen juuret saavat kasvaa ja kehittyä rauhassa katkeilematta.

Kun *C. vestita* on istutettu uudelleen, pitää edelleen malttaa mielensä, sillä kastella ei saa vielä kukaan. Vasta kun uuden kasvavan verson tyveltä alkaa kasvaa juuria, voidaan aloittaa varovainen kastelu. Kastelun tässä vaiheessa on oltava tarkkana, sillä kun juuret ovat vielä pieniä, ne eivät myöskään ime kasvualustasta paljon vettä. Jos kasvualusta on pitkään liian märkä, voivat juuret kuolla liikakasteluun, ja uuden verson kehitys lakkaa.

Kun uuden verson juuret ovat selvästi hyvässä kasvussa ja verson kärjessäkin on selvästi havaittavia uusia lehtiä, lisätään kastelua. Kesästä syksyyn kasvia voikin siten kastella huoletta, kunhan kasvualustan päästä vain hieman kuivahtamaan kastelujen välillä.

Syksyllä *C. vestitan* lehdet kellastuvat ja lopulta varisevat pois. Yleensä samaan aikaan, joskus jo hieman ennen, kuluvan vuoden verson tyvellä on näkyvissä kukkasilmu. On erittäin tärkeää, että kun lehdet alkavat syksyllä kellastua, vähennetään kas-

telua, ja kun lehdet varisevat pois, kastelu lopetetaan kokonaan. Lehtien varistessa myös kasvin juuret kuolevat, ja juurettomalle kasville annettu vesi on vain haitaksi, sillä se saattaa mädännyttää koko kasvin. Kastelu aloitetaan uudelleen vasta keväällä, kun uusi verso on lähtenyt kunnolla kasvuun.

C. vestita kukkii lehdettömänä kesän kasvukaudella uuteen varsimukulaansa varastointien vettä ja ravinteiden turvin. Mitä suuremmaksi varsimukula saa kesällä lihotettua, sitä komeampi on kukinta. Vanhoihin varsimukuloihin ei enää kasva uusia lehtiä. Niitä ei kuitenkaan saa irrottaa kasvusta, sillä ne toimivat kasvin ravinne- ja vesivarastoina, joiden turvin se selviää kuivan lepoajan yli. Kun vanha varsimukula on yli kaksivuotias, on kasvi tavallisesti hyödynnänyt siihen varastointiansa energialähteet, ja varsimukula on kuivunut paperimaiseksi. Silloin sen voi varovasti leikata pois.

C. vestita viihtyy valoisalla ikkunalla, jossa se saa hetkittäin aurinkoa. Kasvi viihtyy parhaiten lämpimässä, eikä sitä kannata viedä kesäksi ulos, ellei tarjolla ole kesäkasvihuonetta. Kukkiakseen kasvi ei tarvitse talvella viileää lepoaikaa, mutta lepoajaksi sen voi sijoittaa myös noin 12-15 °C:een. Viihtykseen kasvi ei tarvitse kasvihuoneoloja, vaan yhtenä kaikkein helppo-

hoitoisimmista orkideoista se kukkii hyvin myös tavallisella ikkunalaudalla.

Sopiva kasvualusta: *Calanthe vestita* on niitä poikkeuksia orkideojen joukossa, jotka vaativat runsasravinteisen kasvualustan. Kasvi on maaorkidea ja sitä voidaan kasvat- ta tavallisessa kukkamullassa. Kasvualustan paremman ilmavuuden takaamiseksi mullan sekaan on hyvä sekoittaa hieman hiekkaa, lekasoraa tai styrox-murua. Ruukun pohjalle on syytä laittaa kunnollinen salaojitus, joka saa kernaasti olla 1/3 ruukun syvyydestä. Kun kasvualustana käytetään kukkamultapohjaista alustaa, niin kasvi ei tarvitse lainkaan lannoitusta, sillä kukkamullassa itsessään valmiina olevat ravinteet riittävät kasville koko kasvukaudeksi. *C. vestitaa* on paras kasvattaa lasitamattomassa saviruukussa, sillä se kuivuu muoviruukkuun nopeammin, eikä liikakastelun vaaraa ole.

Lisäys

Calanthe vestita kasvattaa vuosittain tavallisesti vain yhden uuden verson. Hyväkuntoinen iso kasvi voi kuitenkin kasvattaa myös kaksi uutta versoa. Kun verson yhteyks vanhoihin varsimukuloihin on parin vuoden kuluttua katkenut, voidaan ne erottaa toisistaan omiksi yksilöiksi. ■